

**Roodevälja küla Paekarjäari kinnistu detailplaneeringu (DP) –
motospordi keskus – keskkonnamõju strateegilise hindamise
(KSH) eelhindang**

*Töö tellija: Sõmeru Vallavalitsus
Töö koostaja: Alkranel OÜ*

Projektijuht: **Elar Põldvere**
(sh litsents nr. KMH0118)

Sisukord

Sisukord.....	3
Sissejuhatus	4
1. Strateegilise planeerimisdokumendi kava lühikirjeldus	5
2. Mõjurid ehk kavandatava täpsustamine	9
3. Vastavus õigusaktidele.....	14
4. Seotus teiste strateegiliste dokumentidega.....	18
5. Eelhindang ja KSH läbiviimise vajalikkus	20
5.1. Eelhindangu kontrolltabelid	20
5.2. KSH läbiviimise vajalikkus	26
5.3. Üldised soovitusel võimalikule jätkuvale protsessile	26
Kokkuvõte	27
Kirjandus	29

Sissejuhatus

Käesoleva keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) eelhinnangu objektiks on Sõmeru valla Roodevälja küla Paekarjääri kinnistu (77004:001:0043) detailplaneering (DP) – motospordi keskus. DP koostamine on algatatud (20.06.2014). DP-le (ei muuda üldplaneeringut) teostatakse eelhindamine Sõmeru Vallavalitsuse tellimusel.

Seega, käesoleva töö koostamise aluseks on Alkranel OÜ ja Sõmeru Vallavalitsuse vaheline töövõtuleping (nr 12-11-14-KSHE). Protsessi algatamise jaoks vajalikud tööjoonised teostas Stratum OÜ (2014) ning detailplaneeringu koostajaks on Ruumi Grupp OÜ (2014).

Alkranel OÜ poolt koostatavat tööd saab Sõmeru Vallavalitsus ja Vallavolikogu kasutada täiendava töövahendina DP-ga seonduvates ja sellele eeldatavalt järgnevates menetlusprotsessides. KSH algatamise vajalikkuse osas otsustamine ning sellest teavitamine toimuks mh *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse* (KeHJS) § 35 lg 6 alusel.

Käesoleva dokumendi koostamisel arvestatakse KeHJS § 2 lg 2, § 5, 6 ja 33. KeHJS § 5 kohaselt on tegevus olulise keskkonnamõjuga, kui see võib eeldatavalt:

- ületada tegevuskoha keskkonnataluvust;
- põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi;
- seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

Töös lähtutakse vähemalt Eesti Vabariigi (EV) Keskkonnaministeriumi juhendist „Eelhindamine strateegiliste planeerimisdokumentide keskkonnamõju hindamisel“ ja „Keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindamise meetoodika täpsustamine“ (Maves AS, 2010 (tellija: Keskkonnaamet)).

Eelhinnangu, kaalutusotsuse tarbeks, koostasid:

- Elar Pöldvere – Alkranel OÜ (www.alkranel.ee) litsentseeritud ekspert (litsents nr KMH0118), omab ka KSH juhteksperdi õigusi;
- Tauri Tampuu – Alkranel OÜ töövõtja, keskkonnaspetsialist.

1. Strateegilise planeerimisdokumendi kava lühikirjeldus

Lääne-Virumaal Sõmeru vallas Roodevälja külas asuva Paekarjääri kinnistu (77004:001:0043; joonis 1.1) näol on tegemist eelmisel sajandil ammendatud paekarjääriga. Osa alast on loetud ka pärandkultuuri objektiks (EELIS Internetikeskkond, 770:PAM:005). Pärandkultuuriobjektide inventeerimise ajal oli alal ka mahajäetud bensiinijaama vare, kuid nüüdseks on see alalt asjakohaselt eemaldatud.

Joonis 1.1. Väljavõte DP piirkonnast, punasega märgitud Paekarjääri kinnistu (Maa-ameti kaardirakendus, 2014).

Paekarjääri kinnistuga vahetult põhjas piirnevad elamumaafunktsiooniga kinnistud (77004:001:1290; 77004:001:1300 ja 77004:001:1030), mille hooned paiknevad DP-ga ette nähtud krossiradadest ca 140 m ja õueala ca 110 m kaugusel. Idas suunalt piirneb maaüksus vähekasutatava (ööpäevases mõistes) Kunda-Rakvere raudteega. Teisele poole raudteed jäävad maatulundus- ja tootmis- ning ärimaad. Lõunas piirab Paekarjääri kinnistut Roodevälja Terminal OÜ (77004:001:0053; ärimaa, perspektiivis osaliselt ka tootmismaa; tegutseb kehtivate normide kohaselt, sh välisõhu saasteluba), mille rajatised jäävad DP-s ettenähtud stardikoridoridest ca 140 m ja krossiradadest ca 200 m kaugusele. Loodes ca 330 m kaugusel üle põldude (maatulundusmaa) paiknevad kinnistu 7004:001:0015 (maatulundusmaa) eluhooned ja maaüksuse 66203:001:0190 (elamumaa) jääb sama kaugusele põhja ning loode vahele vahetult teisele poole Tallinn-Narva mnt-d.

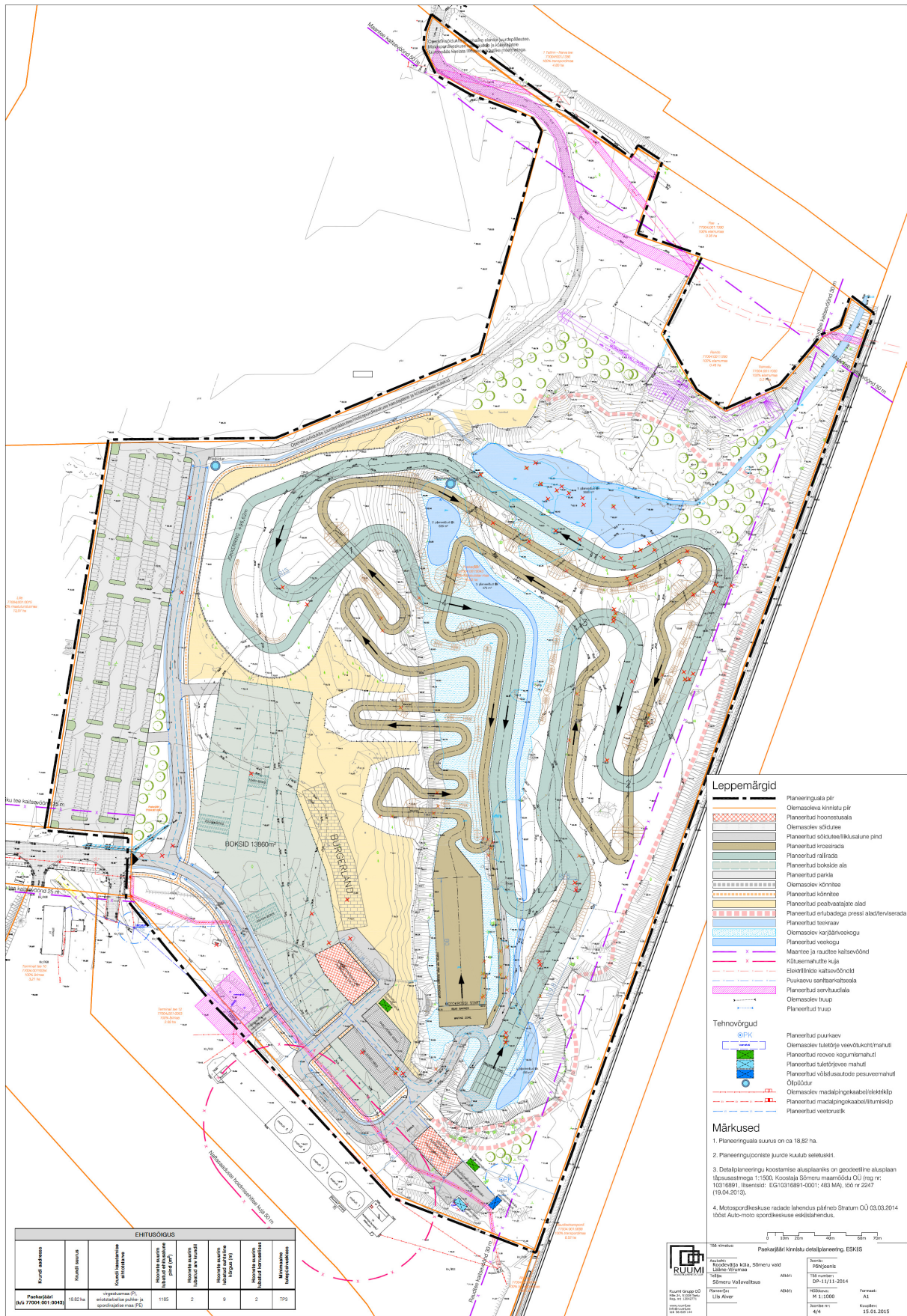
DP algatati seoses kavaga taastada eelnevalt mainitud 1960.ndatel tegevuse lõpetanud Aluvere paemurru kasutamine motosporti keskusena. Asjakohane soov tuleneb mh paiga sobivusest ja varasemast kasutamisest motosportdivõistluste läbiviimiseks (viimati toimus karjääris autoralli ametlikult 2003. a; mh on alal peetud NSVL meistrivõistlused; tuginedes krjavahetusele kohaliku omavalitsusega) ning Sõmeru valla üldplaneeringust (2006).

Sõmeru Vallavalitsuse poolt on DP (ei muuda üldplaneeringut) koostamisse kaasatud Ruumi Grupp OÜ, ala eel-eskiisi (joonis 1.2) koostas Stratum OÜ. Planeeringuala suuruseks on 18,82 ha ja katastriüksuse põhisihtotstarbeks on puhke- ja virgestusotstarbeks mõeldud üldkasutatav maa, täpsemalt spordirajatise maa.

Joonis 1.2. DP eel-eskiis (väljavõte, alus: Stratum OÜ, 03.03.2014. a).

DP (joonis 1.3) eesmärgiks on motosporti keskuse rallikrossi ja motokrossi võistlusradade ehitusõiguse määramine, hoonestusalade piiritlemine kohtunike hoonele ja tehnika hoonele, tehnovõrkude, juurdepääsuteede, parkla ja võistlejate bokside ala asukoha ning haljastuse ja heakorrastuse põhimõtete määramine.

Joonis 1.3. DP tööjoonis (väljavõte, alus: Ruumi Grupp OÜ, 15.01.2015. a).

Motokeskuse rajamine ja käigus hoidmine järgiks mh keskkonna- ja ohutusnõudeid. Ala ennistamine motosporti keskusena elavdaks piirkonna majandus- ja kultuurielu. DP ala plaanitakse ümbritseda kergliiklusteega, millel on potentsiaali kujuneda lähiümbruse elanike jaoks oluliseks tervisespordirajaks. Roodevälja paekarjääri maaüksuse osa näol on tegemist pärandkultuuri objektiga (EELIS Internetikeskkond), mille eksponeeritus avalikkusele plaanitud tegevuste läbi kasvaks.

Esialgse plaani kohaselt korraldataks autokrossi rajal keskmiselt 8 võistlust aastas (kuni 40 võistlejat ja 500 pealtvaatajat), hiljem on oodata võistluste arvu minimaalset suurenemist. Treeninguid autokrossi rajal toimub, kuid vähem kui motokrossi rajal. Motokrossi rajal nähakse ette keskmiselt 25 treeningsõitjat nädalas. Motokrossi rajale ootakse võistlusüritusi vähemalt 10 aasta jooksul (kuni 200 võistlejat ja 500 pealtvaatajat). Mõlemat rada samaaegselt ei kasutata. Võistlused ja treeningud toimuksid aastaläbi. Kõik võistlused ja treeningud lõpeksid hiljemalt 19:00.

2. Mõjurid ehk kavandatava täpsustamine

Ptk koostamisel on mh arvestatud juhendmaterjalides ning avalikult ja erialaliselt kasutatavates andmebaasides (nt EELIS Internetisüsteem; Maaameti kaardirakendus) sisalduvat teavet. Kogutud teave, mh mõjurite kohta, on esitatud tabelis 2.1.

Tabel 2.1. Strateegiline ja soovitatav planeerimisdokument, seosed erinevate teguritega (alus: Maves AS, 2010).

Objekt (põhi- ja alamvaldkond)	Jah	Ei	Märkus
1. Ressursid	1.1. Maa	x	Kavandatav ei muuda senist maakasutuse sihtotstarvet (enamusel maast säilib üldkasutatava maa sihtotstarve) ega takista ka kellegi teise maakasutust, kui objekti rajamine ja haldus teostatakse vastavalt kehtivale korrale. Siiski muutub maastiku ilme ja iseloom, hoonete ja rajatiste tõttu (vt ka käesoleva tabeli rida 2.1).
	1.2. Vesi	x	<p>Kavandatav tegevus ei nõua, väikese veetarbe tõttu, vee erikasutusluba (põhjavett võetakse vähem kui 5 m³ ööp; pinnavee tarve jääb all 30 m³ ööp). Tarbevesi pärineks naaberkinnistu (Roodevälja Terminal OÜ) puurkaevust (puurkaev on keskkonnaregistrisse kandmata; ca 30 m sügavune). Planeeritud on sõidukite teenindushoone juurde ka puurkaev (nt masinate pesuvee tarbeks, kui pinnavee varud on piiratud), mille rajamine ja kasutamine on võimalik vastavalt kehtivatele nõuetele. Krossiradade niisutamiseks kogutakse ning kasutakse peamiselt pinnasevett. Tuletõrjevee varustus ja koondamine on lahendatud koos Roodevälja Terminal OÜ-ga ning planeeritav vastavalt kehtivatele nõuetele. Täiendavalt saab välja tuua, et masinate pesuvee ammutamisel on võimalik ka põhjavee ja pinnavee nõ riskasutus, sõltuvalt mh aastaegadest.</p> <p>Sademevesi juhitakse olemasolevasse kraavi, mis suubub ca 900 m kaugusel Sõmeru jõkke (hõlmatud ka määruse „Lõhe, jõforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistu“ regulatsiooniga). Jõe veerežiimi ei mõjutata. Pealtvaatajate parklast ja võistluslalt (sh boksiadelt) pärit vesi läbib enne kraavi suunamist kohtpuhastid. Administratiivhoones on olemas absorbendid, mida kasutada rajal toimunud mootoriõli või –kütuselekke korral.</p> <p>Võistlusmasinate pesu korraldatakse boksiadelt. Masinate pesuvesi ja olmereovesi kogutakse kogumiskaevu ja viiakse vastava masinaga Rakvere reoveepuhastisse (asub 4 km raadiuses; reovee äravedu toimub olemasoleva ja avaliku teedevõrgu kaudu; kehtiva korra kohaselt). Suurürituste ajaks renditakse välikäimlad. Pikaajalises perspektiivis plaanib Sõmeru vald ca 200 m kaugusele DP alast itta rajada reoveetorustiku. Torustiku valmides võib motosportikeskus kaaluda ühiskanalisatsiooniga liitumist.</p>

Objekt (põhi- ja alamvaldkond)	Jah	Ei	Märkus
			DP paikneb tervenisti Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundlikul alal (kategooria kaitsmata põhjaveega ala; Maa-ameti kaardirakendus). Ümbruskonna puurkaeve, sh kaevude piisava sügavuse tõttu, DP-s ette nähtud tegevused ei ohusta.
1.3. Muud looduslikud	x		Planeeritud tegevusega ei kaasne muutusi ei maavarade, metsa ega ulukite kasutuses. DP ala paikneb üleriigilise tähtsusega põlevkivi passiivse reservvaru piirkonnas. DP-s ette nähtud tegevus ei välista praeguse reservvaru kasutuselevõttu tulevikus. Mootorikütuste kasutamine ei ole ülemäärane (vt ka käesoleva tabeli rida 1.4).
1.4. Muud	x		<p>Krossiradade, parkla, juurdepääsuteede, kergliiklustee, pealtvaatajate ala, võistlejate bokside ja abihoonete ehitamiseks kulub ehitusmaterjali ning energiat. Muuhulgas vajatakse kütust, kuna ehitusmaterjale transporditakse kohapeale ja jäätmed viiakse ära kehtiva korra kohaselt (sh vastavat õigust omavate isikute poolt). Ligipääs Terminali tee (tuleehk kohalik tee nr 7700134) ja Tallinn-Narva mt (põhimaantee nr 1) kaudu.</p> <p>Motosport on olemuslikult energiamahukas, kuid võistlus- ja treeningmasinad vastavad kehtivatele normidele. Masinatele kehtestatud normid on aja jooksul karmistunud ning ette on näha karmistumist ka tulevikus, mis toob kaasa spordiala keskkonnakoormuse jätkuva vähenemise. Ühiskond tervikuna aktsepteerib motosporti ja selle ressursitarvet.</p> <p>Rajatise kasutamisetapis kulub elektrienergiat (nt õhk-õhk soojuspump) administratiivhoone, koos pesu- ja riietumisruumidega, kütteks (võidakse kasutada ka lokaalkütet, kuid mitte raskeõlisid ja kivisütt). Kütuse tarbimist põhjustab olmejäätme ja reovee (sh ka välikäimlate transport) äravedu. Rakvere reoveepuhasti asub 4 km raadiuses. Seega ei toimu ressursi ebaotstarbekat kasutamist.</p>
2. Ruum ja otstarve			
2.1. Maastik	x		<p>Maastiku ilme ja iseloom muutuvad, sest hõivatakse vahepeal ehitisteta olnud maa-ala. Siinjuures tuleb arvestada, et tegemist on antropogeense tekkega maastikuga (endine karjäär) ja jäätmaaga. DP näeb ette motokrossirajale tehisküngaste rajamise, madalamate lohku täitmise ja madalamasse vesisesse lohku rajakastmisvee vabaveelise reservuaari rajamise. Kavandatava tegevusega pinnamoodi oluliselt ei muudeta, ega looda teadaolevalt tingimusi, mis võiksid põhjustada tuule või vee poolset erosiooni, mis omakorda mõjutaks pinnamoodi. Roodevälja endisaegse paekarjääri osa ala näol on tegemist pärandkultuuri objektiga (EELIS internetikeskkond), mille eksponeeritus avalikkusele plaanitud tegevuste läbi kasvab.</p> <p>Sõmeru valla üldplaneeringu (2006) kohaselt on kõnealusel alal puhke- ja virgestusmaa (PS) otstarbe arendamine oluline kui kohalikele inimestele (lähedal asuva) puhkamise ja sportimise võimaluse pakkumine. Üldplaneeringus ette nähtud sportimisfunktsioon jääb muutumatuks, sest tervisesportlastele võimaldatakse vaba juurdepääs kergliiklusteele.</p>

Objekt (põhi- ja alamvaldkond)	Jah	Ei	Märkus
		x	Ei mõjuta ega tekita lahjenemistingimuste muutusi.
		x	Ei kaasne hüdroloogiliste tingimuste muutusi.
	x		<p>Põhijuurdepääs motosportikeskusele on kavandatud Terminali tee (muu ehk kohalik tee nr 7700134) kaudu. Terminali muud kasutab lisaks Roodevälja Terminal OÜ-le ka PMÜ Kevili teraviljaterminali (Teravilja tee 1; 77004:001:0330) vilja transportivad veoautod. DP alast põhja jäävat mahasõiduteed Tallinn-Narva mnt-lt (põhimaantee nr 1) kasutatakse vaid eriolukordades. Tallinn-Narva mnt (E20) kuulub üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) koosseisu, sh ühendades (TEN-T) koosseisu kuuluvat Muuga sadamat Venemaaga, mistõttu on tegemist Eesti ühe suurima liikluskoormusega maanteega (Euroopa Komisjon, 2014). Kuna juurdepääs motosportikeskusele kulgeb mööda Terminali teed, siis liikluskoormuse muutumine E20 maanteel on väike. Siit tulenevalt ei pea EV määruse „Liiklusohutusele avalduva mõju hindamise tingimused ja nõuded mõju hindamisele“ kohaselt liiklusohutusele avaldatavat mõju hindama. Kavandataval Terminali tee kaudu juurdepääsul on liiklusohutuslikult head eeldused ning puudub alus eeldada, et planeerimisprotsessi jätkudes (ja hiljem DP protsessi lõppemise puhul ehk kavandatava plaani kehtestamisel) ei tehtaks koostööd tee valdajaga või naaberkinnistu (Roodevälja Terminal OÜ) haldajaga.</p> <p>DP ala idaküljel kulgeb vähekasutatav (ööpäeva mõistes) Kunda-Rakvere raudtee. Raudteeseadus sätestab, et raudtee sihtotstarbelise toimimise ja häireteta raudteeliikluse tagamiseks ning raudteelt lähtuvate kahjulike mõjude vähendamiseks on ette nähtud raudtee kaitsevöönd, lausega 30 m välimisest rööpast. DP järgi jäävad krossirajad rauteest piisavalt kaugele, kergliiklustee aga kohati selle vööndi sisse. Kergliiklusteed ja raudteed eraldab nõlv (järsaku kõrgus ca 5 m), mis tagab raudtee piisava eraldatuse ja kergliiklustee kasutajate ohutuse.</p>
3. Hädaolukordade esinemine		x	
	3.1. Õnnetuste tõenäosus	x	<p>Kavandatud tegevusega ei kaasne ohtlike ainete transporti ega hoiustamist, mahus, mis tekitaks ohu olukordi. Õnnetusjuhtumite esinemine motospordis (näiteks rajalt välja sõit) on väga tõenäoline ja ka inimohvritega lõppeva õnnetuse võimalus, kus vigastada saab autos olija, on tõenäoline. Pealtvaatajatega õnnetuse juhtumise tõenäosust minimeerib asjaolu, et pealtvaatajate alad on radadest eraldatud aiaga. Aed puudub raudtee ääres kulgeval kergliiklustee lõigul ning kirde suunas püstitatava müratõkke lähikonnas, sest neis paigus on ohutus maastiku iseärasuste tõttu niigi tagatud. Puudub alus eeldada, et eiratakse projekteerimis- või ehitusnorme. Samuti on nendele piirkondandele võistluste ajal võimaldatud vaid piiratud ligipääs.</p>
	3.2. Tõrgete tõenäosus		x
			Ei muuda elektri-, vee- ja sidevarustuse, vedelkütusega varustatuse, lennuväljade, sadamate, põhi- ja tugimaanteede, telefonivõrgu ning päästetööde toimekindlust.

Objekt (põhi- ja alamvaldkond)	Jah	Ei	Märkus
<p>4. Heited</p>	<p>4.1. Müra ja vibratsioon</p>	<p>x</p>	<p>Motospordiga kaasnevatest häiringutest on olulisimaks müra teke ja levik ümbruskonna elamualadele. Kohandades Hendrikson & Ko OÜ (2014) ja Alkranel OÜ (2014a) motokrossi müramodelleerimise tulemusi käesolevas DP-s kavandatule, saab väita, et eeldatava igapäevase kasutuskoormuse korral müra piirtaseme väärtuste (60 dB) ületamist ette näha pole. Taotlustasemest (55 dB) kõrgem on müra DP alast vahetult põhja jääval elamumaal (normtasemed määrusest „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“).</p> <p>Tiheda kasutamise korral võib lähimate põhja jäävate eluhoonete alal esineda müra piirtaseme (60 dB) ületamist. Seetõttu on juba ette nähtud meede (keskuse kirdenurka, kõrghaljastusega pinnasest mürasein), mis ilmselt tagab müra vähendamise lubatud normide piiridesse. Loodes paikneval kinnistul jääks müratase taotlustaseme (55 dB) piirimaile ja piirtasemest (60 dB) analoogiate põhjal allapoole. Lisaks saab siin välja tuua, et maksimaalne lubatud võistlusmasina poolt tekitatav müratase autokrossi puhul on 100 dB (Alkranel OÜ 2007) ja mootorrattakorssi puhul 117 dB (Alkranel OÜ 2014a). Seega autokrossist põhjustatud müratase jääb motokrossi omale alla. Samaaegselt autod ja mootorrattad rajal ei ole.</p> <p>Kuigi müra põhjustab ka võistluste aegne rahvakogunemine (sh transport, valjuhääldid, üldine melu) (Maves AS 2010), jääb Terminali tee elamutest kaugemale ning edasi hajub liiklusvoog Arkna-Rakvere mnt-1 (kõrvalmaantee nr 17164). Võistluste aegne melu, mis on võistlusmasinate tekitatud müra poolt varjutatud, lokaliseerub ala reljeefi tõttu ning lisaks on nt stardikoridorid elamualadest, võrreldes muude rajaosadega kaugemal. Vibratsiooni ei saa pidada siinkohal asjakohaseks, tuginedes ka asupaigale ja analoogiatele (Maves AS 2010 ja Hendrikson & Ko OÜ 2014).</p> <p>Ehitusaegne tegevus toimub mh päevasel ajal, seega puudub siinkohal eeldus normatiivide ületamiseks. Siinkohal on arvestatud ka kasutatava tehnika ja nendele seatud normatiividega nii müra kui ka vibratsiooni osas.</p>

Objekt (põhi- ja alamvaldkond)	Jah	Ei	Märkus
4.2. Õhusaaste	x		<p>Tolmu tekke vältimiseks on ette nähtud radasid niisutada, mis on antud juhul piisav. Maanteetolmu ei teki, sest juurdepääsutee on asfalteeritud. Hindamaks tolmu levikut olukorras, kus mingil põhjusel krossirada jääb niisutamata, on kasutatud võrdlust kruusateelt leviva tolmuga (eelkõige PM10), mida kasutavad intensiivselt (lisaks tavaliiklusele) karjääri raskeveokid (Alkranel OÜ tööd 2014b; 2014c). Analoogiatest tulenevalt saab öelda, et kui ka mingil põhjusel peaks krossirada jääma enne treeningut niisautama, siis ümberkaudsetel elamualadel 24 tunni keskmise piinormi (50 µg/m³) ületamist ette näha ei ole. Siiski vähendab juba teadaolev niisutamine häirimist kui sellist ning ei põhjusta konflikte naabrite vahel (sõltumatult piinormidest).</p> <p>Võistlus- ja treeningmasinad (vastavad kehtivatele normidele) ning sportlaste ja pealtvaatajate sõidukid paiskavad õhku heitgaase. DP ala näol on tegemist põldude keskel paikneva avatud maastikuga, mistõttu õhu liikumine on hea ja heitgaaside akumulatsioonise probleemi ei teki.</p> <p>Pole ette näha ka kumulatiivset mõju seoses Roodevälja Terminal OÜ-le kuuluval naaberkinnistul (77004:001:0053) paikneva tootmisüksusega, arvestades sh selle objekti arendustegevusi ning olemasolevat välisõhu saasteluba.</p>
4.3. Nõrgvesi		x	Teadaolevalt ei kaasne nõrgvee teket.
4.4. Tahked jäätmed	x		<p>Ehitustegevuse käigus tekkivate jäätmete kogumine ja äravedu toimub vastavalt kehtivale korrale, sh vastavat õigust omavate isikute poolt.</p> <p>Igapäevase olmejäätmete tekkega toimetuleksuks on ette nähtud üks 100 L konteiner, võistluste ajaks paigutatakse konteinereid juurde. Spetsiifilisi jäätmeid (näiteks õlised lapid, vana õli ja autoakud) kogumiseks paigutatakse motosportikeskuse alale samuti konteinerid. Jäätmete kogumine ja äravedu toimub vastavalt kehtivale korrale, sh vastavat õigust omavate isikute poolt, olemasoleva ja avaliku teedevõrgu kaudu.</p>
5. Muud	5.1. Mõjurid	x	DP näeb ette krossiraja kasutamist talvel, siit tulenevalt on ette näha raja valgustamist pimedal ajal, tõenäoliselt ka tänavalaternaid pealtvaatajatealale ja kergliiklustee äärde. Ei saa välistada valgusreklaamide paigaldamist. Motokeskuse rajamisel ja käitamisel teadaolevalt puuduvad muud mõjurid peale mõjuga valgusoludele.

3. Vastavus õigusaktidele

Teadaolevat vastavustemaatikat põhilistele (loetelu ei ole lõplik) õigusaktidele kirjeldab tabel 3.1.

Tabel 3.1. Teadaolev vastavustemaatika põhilistele (loetelu ei ole lõplik) õigusaktidele. Alus: Maves AS, 2010 ning www.riigiteataja.ee, 2014 ja someru.kovtp.ee, 2014; lisaks EELIS Internetikeskkond, 2014 ja Maa-ameti kaardirakendus, 2014.

Akt	Kirjeldus	Vastuolu	Toetav	Selgitus
Planeerimisseadus	Reguleerib riigi, kohalike omavalitsuste ja teiste isikute vahelisi suhteid planeeringute koostamisel.	Ei	Jah	nt DP protsessi korraldus (sh kooskõlastustoimingud)
Määrus – Olulise ruumilise mõjuga objekt nimekiri	Kehtestab, millised on olulise ruumilise mõjuga objektid.	Ei	Ei	kuna alal on motosporti juba ka varem harrastatud
Keskkonnaseadustiku üldosa seadus	Eesmärk on tagada keskkonnanäringute vähendamine, et kaitsta keskkonda, inimese tervist, heaolu ja vara ning kultuuripärandit; säästva arengu edendamine, et kindlustada tervise- ja heaoluvajadustele vastav keskkond ka tulevastele põlvedele; loodusliku mitmekesisuse säilimine ja kaitse; keskkonna hea seisund; keskkonnale kahju tekitamise vältimine ja keskkonnale tekitatud kahju heastamine.	Ei	Jah	nt lähtudes planeeritavate tegevuste mahust ja kooskõlast normidele
KeHJS	Sättestab muuhulgas keskkonnamõju hindamise õiguslikud alused ja korra esmärgiga vältida keskkonna kahjustamist.	Ei	Jah	nt käesoleva dokumendi koostamine
Määrus – tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu	Määrus täpsustab keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõikes 2 esitatud tegevusvaldkondade loetelu, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang selle kohta, kas tegevusel on oluline keskkonnamõju.	Ei	Jah	seos § 15 p 10 ja 11, kuivõrd varasemalt on alal motosporti juba harrastatud.
Maakatastriseadus	Sättestab maakatastri pidamise alused, eesmärgi, katastriüksuste registreerimise korra, katastriandmete koosseisu ja nende töötlemise ning katastri finantseerimise korra.	Ei	Jah	seos taotletava protsessi kui sellise kaudu (vt ka ptk 1)
Ehitusseadus	Sättestab nõuded ehitistele, ehitusmaterjalidele ja –toodetele ning ehitusprojektidele ja ehitiste mõõdistusprojektidele, samuti ehitiste projekteerimise, ehitamise ja kasutamise ning ehitiste arvestuse alused ja korra.	Ei	Jah	nt rajatiste ja hoonete ehitamisel

Akt	Kirjeldus	Vastuolu	Toetav	Selgitus
Valla ehitusmäärus	Eesmärk on Planeerimisseaduse ja Ehitusseaduse rakendamine kohalikke olusid arvestades ning omavalitsuse siseste ülesannete jaotuse sätestamine ning nimetatud seaduste nõuete täpsustamine planeerimise ja ehitamise korraldamisel kohalikus omavalitsuses.	Ei	Jah	nt rajatiste ja hoonete ehitamisel
Hädaolukorra seadus	Sätestab kriisireguleerimise, sh hädaolukorraks valmistumise ja lahendamise ning elutähtsate teenuste toimepidevuse tagamise alused.	Ei	Ei	puudub otsene seos analüüsitavaga (vt ka ptk 1 ja 2)
Jäätmeseadus	Sätestab jäätmehoolduse korralduse, nõuded jäätmete tekke ning neist tuleneda võiva tervise- ja keskkonnoahu vältimise nõuded, sh meetmed loodusvarade kasutamise tõhususe suurendamiseks.	Ei	Jah	nt ptk 2, tabel 2.1 rida 4.4 seonduva korraldamisel (sh ehitusajal ja rajatise kasutamisetapis)
Kiirguseadus	Sätestab põhilised ohutusnõuded inimese ja keskkonna kaitsmiseks ioniseeriva kiirguse kahjustava mõju eest ning isikute õigused, kohustused ja vastutuse ioniseeriva kiirguse kasutamisel.	Ei	Ei	puudub otsene seos analüüsitavaga (vt ka ptk 1 ja 2)
Looduskaitseadus	Eesmärk on: 1) looduse kaitsmine selle mitmekesisuse säilitamise, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku, taimestiku ja seenestiku liikide soodsa seisundi tagamisega; 2) kultuurilooliselt ja esteetiliselt väärtusliku looduskeskkonna või selle elementide säilitamine; 3) loodusvarade kasutamise säästlikkusele kaasaaitamine.	Ei	Jah	nt sadeveekraav suubub läheliste jaoks olulisse Sõmeru jõkke (vt ptk 2, tabel 2.1 rida 1.2), veerežiim ja kvaliteet ei muutu (sh rakendavate meetmete tõttu).
Määrus – Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistu	Lõhe ... kudemis- ja elupaigaks olevate veekogude või veekogu lõikude nimistu, millel on keelatud uute paisude rajamine ja olemasolevate paisude rekonstrueerimine ulatuses, mis tõstab veetaset, ning veekogu loodusliku sängi ja hüdroloogilise režiimi muutmine	Ei	Jah	vt eelnev rida.
Maapõueseadus	Sätestab maapõue uurimise, kaitsmise ja kasutamise korra ning põhimõtted eesmärgiga tagada maapõue majanduslikult otstarbekas ja keskkonnasäästlik kasutamine.	Ei	Jah	DP ala paikneb üleriigilise põlevkivi passiivse reservvaru piirkonnas (vt ptk 2, tabel 2.1 rida 1.3)
Metsaseadus	Reguleerib metsanduse suunamist, metsa korraldamist ja majandamist ning keskkonnale tekitatud kahju hüvitamist ja sätestab vastutuse käesoleva seaduse rikkumise eest.	Ei	Ei	puudub otsene seos analüüsitavaga (vt ka ptk 1 ja 2)
Tööstusheite seadus	Keskkonna kui terviku kaitse kõrge tase, minimeerides saasteainete heite õhku, vette ja pinnasesse ning jäätmeteket.	Ei	Ei	puudub seos analüüsitavaga (vt ka ptk 1 ja 2)

Akt	Kirjeldus	Vastuolu	Toetav	Selgitus
Veeseadus	Ülesanne on sise- ja piiriveekogude ning põhjavee puhtuse ja veekogudes ökoloogilise tasakaalu tagamine.	Ei	Jah	nt ptk 2, tabel 2.1 reaga 1.2 seonduvalt, sh veehaarete temaatika ja nendega planeerimisel arvestamine; ptk 1 ja 2 andmeid arvestades tagatav
Määrus - Reovee puhastamise ning heit- ja sademevee suublasse juhtimise kohta esitatavad nõuded, ...	Reovee ning heit- ja sademevee käitlemise nõuded.	Ei	Jah	vt eelnev rida.
Määrus – Kanalisatsiooniehitiste veekaitsenõuded	Kehtestab reovee kogumiseks, puhastamiseks või suublasse juhtimiseks rajatud kanalisatsioonitorustiku, reoveepuhasti, pumpla või muu reovee kogumise, puhastamise ja heitvee suublasse juhtimisega seotud hoone või rajatise veekaitsenõuded.	Ei	Jah	nt DP-s ette nähtud olmereovee- ja võistlusmasinate pesuvee kogumiskaevu rajamine (ptk 2, tabel 2.1 rida 1.2).
Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadus	Reguleerib kinnistute veega varustamise ning kinnistute reovee, sademevee, дренаazivee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise korraldamist ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaudu ning sätestab riigi, kohaliku omavalitsuse, vee-ettevõtja ja kliendi õiguseid ja kohustusi.	Ei	Jah	nt ptk 2, tabel 2.1 reaga 1.2 seonduvalt (reovee kogumine ja purgine Rakvere reoveepuhastis)
Keskkonnatasude seadus	Sätestab loodusvara kasutusõiguse tasu määramise alused, saastetasumäärad, nende arvutamise ja tasumise korra ning keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekuva raha kasutamise alused ja sihtotstarbe.	Ei	Ei	nt seos veekasutuse, õhuheite ja jäätmetekkega (vt ka ptk 2); keskkonnatasu maksmise kohustust ei ole, kui ei ole keskkonnaloa vajadust
Välisõhu kaitse seadus	Põhieesmärk on välisõhu kvaliteedi säilitamine piirkondades, kus see on hea, ja välisõhu kvaliteedi parandamine piirkondades, kus see ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele.	Ei	Jah	nt ptk 2, tabel 2.1 reaga 4.2 seonduvalt
Määrus – Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ...	Kehtestab müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamute ning ühiskasutusega hoonete sees ja nende hoonete välisterritooriumil ning mürataseme mõõtmise meetodid.	Ei	Jah	otseselt ptk 2, tabel 2.1 reaga 4.1 seonduvalt, sh müra tasemed ja tõkestusmeetmed

Akt	Kirjeldus	Vastuolu	Toetav	Selgitus
Määrus - Välisõhus leviva müra piiramise eesmärgil planeeringu koostamisele esitatavad nõuded	Reguleerib müratasemetega seonduvat, kui need võivad ületada piirväärtusi.	Ei	Jah	otseselt ptk 2, tabel 2.1 reaga 4.1 seonduvalt, sh müra tasemed ja tõkestusmeetmed
Teeseadus	Sätestab tee suhtes esitatavad nõuded, tee omaniku ja liikleja õigused, kohustused ning vastutuse liiklusohutusnõuete rikkumise eest, reguleerib teehoiu, tee kasutuse ja kaitse korraldamist ning inimeste ja keskkonna kaitset liiklusest tulenevate ohtude eest.	Ei	Jah	nt ptk 2, tabel 2.1 reaga 2.4 seonduvalt (mh tee valdaja nõusoleku aspekt)
Määrus – Liiklusohutusele avalduva mõju hindamise tingimused ja nõuded mõju hindamisele	Sätestab, et liiklusohutusele avalduva mõju hindamine on kohustuslik Eestis asuvatel üleeuroopalisse teedevõrku kuuluvatel teedel, kui kavandatakse uue tee ehitamist või olemasoleva teedevõrgu muutmist, millega kaasneb oluline mõju liiklusvoole.	Ei	Ei	nt Tallinn-Narva mnt-le ei lähtu sellist liiklusvoo muutust (vt ptk 2, tabel 2.1 rida 2.4)
Määrus – Mootorsõiduki heitgaasis sisalduvate saasteainete heitkoguste, suitsususe ja mürataseme piirväärtused	Sätestab mootorsõiduki heitgaasis sisalduvate saasteainete heitkoguste, suitsususe ja mürataseme piirväärtused	Ei	Jah	kaudne seos, arvestades ehitustegevuse ja ala kasutamisega
Säästva arengu seadus	Sätestab säästva arengu rahvusliku strateegia alused.	Ei	Jah	nt tegevuste asjakohasel planeerimisel ja haldusel

4. Seotus teiste strateegiliste dokumentidega

Tabelis 4.1 on esitatud olulisimad ja käesoleva tegevusega (ptk 1) otseselt seostatavad strateegilised dokumendid.

Tabel 4.1. Olulisimad ja käesoleva tegevusega (ptk 1) otseselt seostatavad strateegilised dokumendid. Alus: Maves AS, 2010 ja someru.kovtp.ee, 2014.

Dokument	Kirjeldus	Vastuolu	Toetav	Selgitus
Sõmeru valla üldplaneering	Kehtestatud (2006). ÜP kaart jms asjakohane (http://www.ekonsult.ee/uploads/t88d/Someru/ , 2014), vt ka joonis 4.1. ÜP-s sätestatu arvestab ka varem kehtestatud ning kõrgemate strateegiliste dokumentidega (maakondlik). Käsitletav ala asub hajaasustusalal.	Ei	Jah	ÜP-s on ala määratletud puhke- ja virgestusmaana, täpsemalt spordirajatise maana
Sõmeru valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava (korrekatuur)	Kehtestatud (2012). Seletuskiri, vt siit https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/4261/1201/2035/lisa_YVKA%202012%20seletuskiri.pdf# , 2014.	Ei	Jah	Veeressursid (piirkondlikud) olemas ja reovee kogumine ja puhastamine võimalik; pikaajalises perspektiivis vallal plaan rajada piirkonda reoveetorustik (vt ka ptk 2, tabel 2.1, rida 1.2)
Lääne-Viru maakonna teemaplaneering "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused"	Kehtestatud (2006). Seletuskiri, vt siit http://laane-viru.maavalitsus.ee/documents/181101/3493546/Asustust+ja+maakasutust+suunavad+keskkonnatingimused+-+Seletuskiri.pdf/e4e900a5-4685-4668-a5b1-bc72943775a1?version=1.0 , 2014.	Ei	Jah	DP ala asub ühel võimalikul arengusuunal, mis omab rolli ka Rakvere linna jaoks (selle lähiümbruse mõistes)

Joonis 4.1. Väljavõtte üldplaneeringust, käesoleva tegevusega seotud alast ja selle ümbrusest. Allikas: Sõmeru valla üldplaneering, 2006 (kaardi legend - http://www.ekonsult.ee/uploads/t88d/Someru/pics/222205/Layout/someru_leht1.jpg (2014); maanteedel ei ole tänapäeval enam sanitaarkaitsevööndeid).

5. Eelhinnang ja KSH läbiviimise vajalikkus

Ptk koosneb mitmest alamosast, hõlbustamaks olulise info kiiremat leidmist (vajadusel).

5.1. Eelhinnangu kontrolltabelid

Käesoleva ptk koostamisel võeti arvesse kavandatavat (ptk 1) ning analüüsi (sh ptk 2, 3 ja 4) põhjal täideti eelhindamise kontrolltabelid (tabelid 5.1 ja 5.2), lähtudes mh varasematest asjakohastest dokumentidest ja võimalikest kumuleeruvatest mõjudest, mõjude kestvusest, suuruselt, ruumilisest ulatusest (sh piiriülesus), pöörduvusest, toimest, sagedusest ja ilmnemise tõenäosusest ning mh avariiohtudest. Tabel 5.2 on koostatud, tuginedes Maves AS (2010) metoodikale (http://www.keskkonnaamet.ee/public/maves_lopparuanne.pdf, 2014).

Tabel 5.1. KeHJS eelhindamise kriteeriumid (§ 6 lg 3 p 1 - 4¹, arvestades mh § 6 lg 3 p 5).

Kriteerium	Alus ⁽¹⁾	Kirjeldus	Olulise negatiivse mõju eeldus jm asjakohane
1. Ala maakasutus	§ 6 lg 3 p 1	Kavandatav ei muuda senist maakasutuse sihtotstarvet (enamusele maast säilib üldkasutatava maa sihtotstarve). Siiski muutub maastiku ilme ja iseloom, hoonete ja rajatiste tõttu (vt ka käesoleva tabeli rida 5).	Olulise negatiivse mõju eeldus puudub.
2. Ala loodusvarad (sh omadused ja taastumisvõime)	§ 6 lg 3 p 1	<p><u>Põlevkivi</u> – DP ala paikneb üleriigilise tähtsusega põlevkivi passiivse reservvaru piirkonnas. DP-s ette nähtud tegevus ei välista praeguse reservvaru kasutuselevõttu tulevikus.</p> <p><u>Veeressurss</u> – kavandatav tegevus ei nõua, väikese veetarbe tõttu, vee erikasutusluba (võetakse põhjavett vähem kui 5 m³ ööpäevas; pinnavee tarve jääb all 30 m³ ööpäevas). Sademevee käsitus vastab normidele, mõjutamata vooluveekogude seisundit.</p> <p>DP ala paikneb Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundlikul alal (kategooria kaitsmata põhjaveega ala; Maa-ameti kaardirakendus). Ümbruskonna puurkaeve, sh kaevude piisava sügavuse tõttu, DP-s ette nähtud tegevused ei ohusta.</p> <p>Veeressursid (piirkondlikud) olemas ja reovee ärajuhtimine (normide kohane) võimaldatud.</p>	Olulise negatiivse mõju eeldus puudub.

Kriteerium	Alus⁽¹⁾	Kirjeldus	Olulise negatiivse mõju eeldus jm asjakohane
3. Keskkonna vastupanuvõime - märgalad	§ 6 lg 3 p 1	Käesoleva dokumendi ptk 2 - 4 järgselt seosed puuduvad.	Olulise negatiivse mõju eeldus puudub.
4. Keskkonna vastupanuvõime – rannad ja kaldad	§ 6 lg 3 p 1	Käesoleva dokumendi ptk 2 - 4 järgselt seosed puuduvad.	Olulise negatiivse mõju eeldus puudub.
5. Keskkonna vastupanuvõime – pinnavormid	§ 6 lg 3 p 1	DP näeb ette motokrossirajale tehisküngaste rajamise, madalamate lohkude täitmise ja madalamasse vesisesse lohku rajakastmisvee vabaveelise reservuaari rajamise. Pinnamoodi oluliselt ei muudeta, ega looda teadaolevalt tingimusi, mis võiksid põhjustada tuule või vee poolset erosiooni, mis omakorda mõjutaks pinnamoodi. Roodevälja endisaegse paekarjääri ühe osa näol on tegemist pärandkultuuri objektiga (EELIS internetikeskkond), mille eksponeeritus avalikkusele plaanitud tegevuste läbi kasvab.	Olulise negatiivse mõju eeldus puudub.
6. Keskkonna vastupanuvõime - metsad	§ 6 lg 3 p 1	Käesoleva dokumendi ptk 2 - 4 järgselt seosed puuduvad.	Olulise negatiivse mõju eeldus puudub.
7. Keskkonna vastupanuvõime - kaitstavad loodusobjektid (sh Natura 2000 alad)	§ 6 lg 3 p 1	Käesoleva dokumendi ptk 2 - 4 järgselt seosed puuduvad, va Sõmeru jõgi, mille puhul ei muudeta veerežiimi ega ka –kvaliteeti.	Olulise negatiivse mõju eeldus puudub.
8. Keskkonna vastupanuvõime – alad, kus kehtivaid nõudeid on ületatud	§ 6 lg 3 p 1	Käesoleva dokumendi ptk 2 - 4 järgselt seosed puuduvad, va maanteeliikluse võimalik mõju juba praegu kinnistutele 77004:001:1290, 77004:001:1300 ja 77004:001:1030. Samas kavandatav ei muuda liikluskoormust oluliselt.	Olulise negatiivse mõju eeldus puudub.
9. Keskkonna vastupanuvõime – <i>maareformi seaduse</i> tähenduses tiheasutusega alad	§ 6 lg 3 p 1	Käesoleva dokumendi ptk 2 - 4 järgselt seosed puuduvad (ala haja-asustuses).	Olulise negatiivse mõju eeldus puudub.
10. Keskkonna vastupanuvõime - ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alad	§ 6 lg 3 p 1	Käesoleva dokumendi ptk 2 - 4 järgselt seosed puuduvad. Lisaks - Roodevälja endisaegse paekarjääri ühe osa näol on tegemist pärandkultuuri objektiga (EELIS internetikeskkond), mille eksponeeritus avalikkusele plaanitud tegevuste läbi kasvab.	Olulise negatiivse mõju eeldus puudub.

Kriteerium	Alus ⁽¹⁾	Kirjeldus	Olulise negatiivse mõju eeldus jm asjakohane
11. Tegevuse tehnoloogiline tase	§ 6 lg 3 p 2	Ehitustöödel kasutatav tehnika ning võistlus- ja treeningmasinad vastavad kehtivatele normatiividele. Rajatise tehnoloogiline tase on sobiv ja piisav kompleksi asjakohaseks haldamiseks konkreetses asupaigas (järgitud asjakohaseid nõudeid).	Olulise negatiivse mõju eeldus puudub.
12. Tegevuse raames kasutatavad loodusvarad	§ 6 lg 3 p 2	Kavandatud tegevuse elluviimisel kasutatakse looduslike ressursse minimaalselt ning eesmärgipäraselt ja kontrollitult. Järeldus tuleneb mh ptk 2, tabel 2.1 sisust.	Olulise negatiivse mõju eeldus puudub.
13. Tegevuse jäätme- ja energiamahukus	§ 6 lg 3 p 2	Ehitamine ja hilisem haldus ei ole jäätme- ega ka energiamahukad (arvestades mh mahtusid), kuivõrd tegevused on piisavalt optimeeritud. Võistlus- ja treeningmasinad vastavad kehtivatele normidele. Jäätmekäitlusest korraldatakse kehtiva korra kohaselt. Järeldused tulenevad mh ptk 1 ja ptk 2, tabel 2.1 sisust.	Olulise negatiivse mõju eeldus puudub.
14. Lähipiirkonna teised tegevused	§ 6 lg 3 p 2	<p>Lähipiirkonnas on nii äri-, tootmismaa kui elamu- ja maatulundusmaa funktsiooniga alasid (vt ka ptk 1 ja 2 ning 4). Siinkohal saab eraldi välja tuua alljärgnevat.</p> <p>Paekarjääri kinnistuga vahetult põhjas piirnevad elamumaafunktsiooniga kinnistud (77004:001:1290; 77004:001:1300 ja 77004:001:1030), mille hooned paiknevad DP-ga ette nähtud krossiradadest ca 140 m ja õueala ca 110 m kaugusel. Krossiradade tiheda kasutamise korral võib seal esineda müra piirtaseeme (60 dB) ületamist. Seetõttu on juba ette nähtud meede (keskuse kirdenurka, kõrghaljastusega pinnasest mürasein), mis ilmselt tagab müra vähendamise lubatud normide piiridesse. Samas tuleb vastavat eeldust kontrollida, viies läbi müra modelleerimise, mis mh näitab detailsemalt ka muude ptk 2 seatud eelduste paikapidavust. Modelleerimise vajalikkus piirtasemete ületamise korral nähtub ka määrusest „Välisõhus leviva müra piiramise eesmärgil planeeringu koostamisele esitatavad nõuded“.</p> <p>Idas piirab maaüksust vähekasutatav (ööpäeva mõistes) Kunda-Rakvere raudtee. Paikkonna reljeef tagab raudtee piisava eraldatuse ja kergliiklustee kasutajate ohutuse.</p> <p>Lõunas piirab Paekarjääri kinnistut Roodevälja Terminal OÜ (77004:001:0053; ärimaa, perspektiivis osaliselt ka tootmismaa). Õhusaaste osas kumulatiivset mõju ette näha ei ole (sh teiste ümbruskonna maakasutajate jaoks). Juurdepääsuteed motosportikeskusele (Terminali tee) kasutab lisaks Roodevälja Terminal OÜ-le ka Kevili PMÜ teraviljaterminal (Teravilja tee 1; 77004:001:0330). Liiklusohutus on tagatav (tavapärasest oludes ja suurürituste mõistes) juba teadaolevate meetmete abil.</p>	<p><u>Olulise negatiivse mõju eeldus on olemas</u> müra leviku näol naabruse elamualadele, kui planeeringu käigus ei viida läbi asjakohast modelleerimist (sh rakendatavate meetmete kontroll ja vajadusel täiendavate meetmete määramine). Lähtuda ka määrusest „Välisõhus leviva müra piiramise eesmärgil planeeringu koostamisele esitatavad nõuded“</p> <p><u>Olulise negatiivse mõju eeldus puudub</u>, kui eelnevalt kirjeldatud modelleerimine viiakse läbi ja selle tulemustega arvestatakse (sh planeeringus)</p>

Kriteerium	Alus ⁽¹⁾	Kirjeldus	Olulise negatiivse mõju eeldus jm asjakohane
15. Tegevuse tagajärg - veesaastus	§ 6 lg 3 p 3	DP ja sellele järgnevate tegevuste analüüsi alusel on kasutusele võetud kõik vajalikud meetmed.	Olulise negatiivse mõju eeldus puudub.
16. Tegevuse tagajärg – pinnase saastus	§ 6 lg 3 p 3	Ehitustöödel kasutatav tehnika vastab kehtivatele normatiividele ja seega on töökorras ning ei põhjusta pinnase- ja veereostust. Tööde ajal on olemas järelevalve (sh omaniku poolne). Motospordikeskuse tehnoloogiline tase (nt kohtpuhastid sademevee puhastamiseks jne) on sobivad ja piisavad kompleksi asjakohaseks haldamiseks konkreetses asupaigas (järgitud nõudeid (olemas ka reostustõrjevahendid); vt ka ptk 2, tabel 2.1).	Olulise negatiivse mõju eeldus puudub.
17. Tegevuse tagajärg – õhu saastus	§ 6 lg 3 p 3	Kuigi naabruskonnas normatiivide ületamised ei ole tõenäolised, siis on tolmu tekke vältimiseks ette nähtud radasid niisutada. Heitgaasidest ei teki mõjutusi, mis häiriksid paikkonda ja selle piirkonna maakasutust, sh kumulatiivses mõistes.	Olulise negatiivse mõju eeldus puudub.
18. Tegevuse tagajärg – jäätmete	§ 6 lg 3 p 3	Ehitustegevuse käigus tekkivate jäätmete kogumine ja äravedu toimub vastavalt kehtivale korrale, sh vastavat õigust omavate isikute poolt. Igapäevase olmejäätmete tekkega toimetuleksuks on ette nähtud üks 100 L konteiner, võistluste ajaks paigutatakse konteinereid juurde. Spetsiifilisi jäätmeid (näiteks õlised lapid, vana õli ja autoakud) kogumiseks paigutatakse motospordikeskuse alale samuti konteinerid. Jäätmete kogumine ja äravedu toimub vastavalt kehtivale korrale, sh vastavat õigust omavate isikute poolt, olemasoleva ja avaliku teedevõrgu kaudu.	Olulise negatiivse mõju eeldus puudub.
19. Tegevuse tagajärg – müra ja vibratsioon	§ 6 lg 3 p 3	Müra (kasutusaegne) – kohaldub käesoleva tabeli rida 14, müraga seonduv. Vibratsiooni ei saa pidada siinkohal asjakohaseks, tuginedes ka asupaigale ja analoogiatele (Maves AS 2010 ja Hendrikson & Ko OÜ 2014). Ehitusaegne tegevus toimub mh päevasel ajal, seega puudub siinkohal eeldus normatiivide ületamiseks. Siinkohal on arvestatud ka kasutatava tehnika ja nendele seatud normatiividega nii müra kui ka vibratsiooni osas.	<u>Olulise negatiivse mõju eeldus (müra osas)</u> – kohaldub käesoleva tabeli rida 14. <u>Olulise negatiivse mõju eelduse puudumine (müra osas)</u> – kohaldub käesoleva tabeli rida 14.
20. Tegevuse tagajärg – valgus, soojus, kiirgus ja lõhn	§ 6 lg 3 p 3	Tegevuse iseloomu arvestades ei ole ette näha soojus-, kiirgus- või lõhna reostust. Ka väikesemahuline valgustus ei ole ümbruskonnale häiriv, arvestades nii reljeefi kui ka maakasutustingimusi.	Olulise negatiivse mõju eeldus puudub.

Kriteerium	Alus ⁽¹⁾	Kirjeldus	Olulise negatiivse mõju eeldus jm asjakohane
21. Tegevuse avariiolekorrad (sh esinemise võimalikkus)	§ 6 lg 3 p 4	Ehitustöödel kasutatav tehnika ning võistlus- ja treeningmasinad vastavad kehtivatele normatiividele. Rajatise tehnoloogiline tase on sobiv ja piisav kompleksi asjakohaseks haldamiseks konkreetses asupaigas (järgitud asjakohaseid nõudeid). Puudub alus eeldada, et eirataks projekteerimis- või ehitusnorme. Õnnetusjuhtumite esinemine motospordis (näiteks rajalt välja sõit) on arvestatud ja vastavad meetmed kasutusele võetud. Raudtee piirkonnas aitab igapäevast ohutust parandada ka olemasolev reljeef. Ennetusmeetmed on piisavad, et mitte tekitada ka kumuleeruvust Roodevälja Terminal OÜ-ga või mõne muu lähikonna objektiga. Rajale on eraldi ka päästetehnika ligipääs võimaldatud.	Olulise negatiivse mõju eeldus puudub, sh on arvestatud avariiohtudega. Motospordiga kaasneb kõrgeõnnetusjuhtumite oht, sellega on arvestatud.
22. Tegevuse tagajärg - Natura 2000 võrgustiku alale või mõnele muule kaitstavale loodusobjektile	§ 6 lg 3 p 4 ¹	Kohaldub käesoleva tabeli rida 7.	Olulise negatiivse mõju eeldus puudub (kohaldub käesoleva tabeli rida 7)

(1) - KeHJS (Keskonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus).

Tabel 5.2. Strateegiline planeerimisdokument ja eeldatav oluline mõju. Alus: Maves AS, 2010.

Objekt (põhi- ja alamvaldkond)	Jah	Ei	Märkus	
1. Elutu keskkond	1.1. Pinnas		x	mh tabeli 5.1 rea nr 15 ja 16 alusel
	1.2. Maavarade kasutus		x	mh tabeli 5.1 rea nr 2 alusel
	1.3. Põhjavesi		x	mh tabeli 5.1 rea nr 2 alusel
	1.4. Pinnavesi		x	mh tabeli 5.1 rea nr 2 ja 15 alusel

Objekt (põhi- ja alamvaldkond)		Jah	Ei	Märkus
	1.5. Õhk		x	mh tabeli 5.1 rea nr 14, 17 ja 19 alusel. Täiendavalt: <ul style="list-style-type: none"> • Olulise negatiivse mõju eeldus on olemas müra leviku näol naabruse elamualadele (lähimad), kui planeeringu käigus ei viida läbi asjakohast modelleerimist (sh rakendatavate meetmete kontroll ja vajadusel täiendavate meetmete määramine). Lähtuda ka määrusest „Välisõhus leviva müra piiramise eesmärgil planeeringu koostamisele esitatavad nõuded“ • Olulise negatiivse mõju eeldus puudub, kui eelnevalt kirjeldatud modelleerimine viiakse läbi ja selle tulemustega arvestatakse (sh planeeringus).
	1.6. Kliima		x	tegevuse (ptk 1) iseloomu ja mahu tõttu puudub otsene seos (sh ptk 2 ja käesoleva ptk tabel 5.1)
2. Kaitstavad objektid ja elukeskkond	2.1. Liigid		x	mõju puudub (sh tabel 2.1, rida 1.2 ning tabeli 5.1, rida 2, 7 ja 22)
	2.2. Elupaigad		x	mõju puudub (sh tabel 2.1, rida 1.2 ning tabeli 5.1, rida 2, 7 ja 22)
3. Inimese elukeskkond	3.1. Ilme, ruumiline struktuur, esteetilisus		x	mh tegevuse (ptk 1) iseloomu, asukoha ja mahu tõttu (vt ka ptk 2 ja 4)
	3.2. Teenused		x	mh ei takista elutähtsate teenuste osutamist

5.2. KSH läbiviimise vajalikkus

Analüüsitava DP kava on üldplaneeringu kohane. KeHJS alusel tuleb seega vaadelda vastava seaduse § 33 lg 1 toodud (4 punkti). Vastava § 1g esitatud loetelust saab välistada koheselt seosed KeHJS § 6 lg 1. Samuti langevad välja KeHJS § 33 lg 1 punktid 2 ja 4.

Kas KSH läbiviimine on vajalik, kuna:

- strateegilise planeerimisdokumendi koostatakse põllumajanduse, metsanduse, kalanduse, energeetika, tööstuse, transpordi, jäätmekäitluse, veemajanduse, telekommunikatsiooni või turismi valdkonnas. Kavandatav tegevus on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga, lähtudes KeHJS § 6 lg 2–4 sätestatust (alus ehk detailsõnastus leitav KeHJS § 33 lg 1 p 1 juurest).
 - **KSH läbiviimine ei ole vajalik, kui detailplaneeringu raames teostatakse ka müralevi modelleerimine, millega kontrollitakse meetmeid ja vajadusel määratakse täiendavad meetmed.** Vt täpsemalt dokumendi ptk 5.1, tabelid 5.1 (read 14 ja 19) ja 5.2 (rida 1.5).
- strateegilise planeerimisdokument on detailplaneering, mille alusel kavandatav tegevus on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga, lähtudes KeHJS § 6 lg 2–4 sätestatust (alus ehk detailsõnastus leitav KeHJS § 33 lg 1 p 3 juurest).
 - **KSH läbiviimine ei ole vajalik, kui detailplaneeringu raames teostatakse ka müralevi modelleerimine, millega kontrollitakse meetmeid ja vajadusel määratakse täiendavad meetmed.** Vt täpsemalt dokumendi ptk 5.1, tabelid 5.1 (read 14 ja 19) ja 5.2 (rida 1.5).

Eeltoodu alusel asub Alkranel OÜ seisukohale, et kohalikul omavalitsusel ei ole vajadust KSH protsessi algatada, **kui teostatakse detailplaneeringu raames müralevi modelleerimine.** Käesolev dokument on otsustajatele siiski vaid töövahendiks lõplike seisukohtade andmiseks ehk kujundamiseks.

5.3. Üldised soovitused võimalikule jätkuvale protsessile

Käesoleva ptk sisaldab üldiseid soovitusi võimalikule jätkuvale protsessile. Vastavad soovitused on koondatud tööprotsessi käigus. Soovitude eiramine ei too, käesoleva dokumendi koostaja hinnangul, endaga kaasa olulise negatiivse mõju ilmnemise iseeneslikku võimalikkust. Soovitused:

- A. Kaasata naaberkinnistute valdajad DP protsessi juba enne kooskõlastamisi ja avalikustamisi (nt hiljemalt peale müralevi modelleerimise dokumendi valmimist). Sealjuures erilist rõhku panna Paekarjääri kinnistuga vahetult põhjas piirneva elumumaa (77004:001:1290; 77004:001:1300 ja 77004:001:1030) ja ka loodes paikneva majapidamise (7004:001:0015) valdajate kaasamise, ennetamaks inimlike vastuolude tekkimist DP protsessi hilisemates staadiumites.
- B. DP-ga kavandatud pinnas-müravall (põhja-kirde suunal), ajakohastada vajadusel peale müralevi modelleerimise dokumendi valmimist. Samuti sätestada, et edasise vertikaalplaneerimise ja projekteerimise käigus oleks arvestatud vastava valli püsivus (objekti haldusperioodil) tagamisega. Märkus: *Eeldatavasti arvestatakse sellega ka ilma käesoleva soovituseta, kuid siiski otsustati vastav teema ära mainida KSH eelhinnangus.*
- C. Koostöös Roodevälja Terminal OÜ-ga kanda keskkonnaregistrisse OÜ-le kuuluv puurkaev, kust pärineb mh käesoleva DP olme- jm tarbevesi. Teostada võimalusel enne käesoleva DP lõpetamist.

Kokkuvõte

Käesoleva KSH eelhindangu objektiks oli Sõmeru valla Roodevälja küla Paekarjääri kinnistu (77004:001:0043) DP – motospordi keskus. DP koostamine on algatatud (20.06.2014). DP-le (ei muuda üldplaneeringut) teostatakse eelhindamine Sõmeru Vallavalitsuse tellimisel.

Seega, käesoleva töö koostamise aluseks oli Alkranel OÜ (www.alkranel.ee) ja Sõmeru Vallavalitsuse (someru.kovtp.ee) vaheline töövõtuleping (nr 12-11-14-KSHE). Protsessi algatamise jaoks vajalikud tööjoonised teostas Stratum OÜ (2014; www.stratum.ee) ning detailplaneeringu koostajaks on Ruumi Grupp OÜ (2014; www.ruumi.ee).

DP (ptk 1) eesmärgiks on motospordi keskuse rallikrossi ja motokrossi võistlusradade ehitusõiguse määramine, hoonestusalade piiritlemine kohtunike hoonele ja tehnika hoonele, tehnovõrkude, juurdepääsuteede, parkla ja võistlejate bokside ala asukohta ning haljastuse ja heakorrasuse põhimõtete määramine. 1960.ndatel tegevuse lõpetanud Aluvere paemurdu on varasemalt juba kasutatud motospordivõistluste läbiviimiseks (nii eelmisel kui ka sellel sajandil).

Alkranel OÜ poolt koostatud eelhindangut saab Sõmeru Vallavalitsus ja Vallavolikogu kasutada täiendava töövahendina DP-ga seonduvates ja sellele eeldatavalt järgnevates menetlusprotsessides. KSH algatamise vajalikkuse osas otsustamine ning sellest teavitamine toimiks mh KeHJS § 35 lg 6 alusel.

Käesoleva dokumendi koostamisel arvestati KeHJS § 2 lg 2, § 5, 6 ja 33. KeHJS § 5 kohaselt on tegevus olulise keskkonnamõjuga, kui see võib eeldatavalt:

- ületada tegevuskoha keskkonnataluvust;
- põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi;
- seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

Töös lähtuti vähemalt EV Keskkonnaministeeriumi juhendist „Eelhindamine strateegiliste planeerimisdokumentide keskkonnamõju hindamisel“ ja „Keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindamise meetodika täpsustamine“ (Maves AS, 2010). Eelhindangu, kaalutlusotsuse tarbeks, koostasid:

- Elar Põldvere – Alkranel OÜ litsentseeritud ekspert (litsents nr KMH0118), omab ka KSH juhteksperdi õigusi;
- Tauri Tampuu – Alkranel OÜ töövõtja, keskkonnaspetsialist.

Tulemused (ptk 5.2) - analüüsitud DP kava oli üldplaneeringu kohane. KeHJS alusel tuleb seega vaadelda vastava seaduse § 33 lg 1 toodud (4 punkti). Vastava § lg esitatud loetelust saab välistada koheselt seosed KeHJS § 6 lg 1. Samuti langevad välja KeHJS § 33 lg 1 punktid 2 ja 4.

Kas KSH läbiviimine on vajalik, kuna:

- strateegilise planeerimisdokumendi koostatakse põllumajanduse, metsanduse, kalanduse, energeetika, tööstuse, transpordi, jäätmekäitluse, veemajanduse, telekommunikatsiooni või turismi valdkonnas. Kavandatav tegevus on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga, lähtudes KeHJS § 6 lg 2–4 sätestatust (alus ehk detailsõnastus leitav KeHJS § 33 lg 1 p 1 juurest).
 - **KSH läbiviimine ei ole vajalik, kui detailplaneeringu raames teostatakse ka müralevi modelleerimine, millega kontrollitakse meetmeid ja vajadusel**

määratakse täiendavad meetmed. Vt täpsemalt dokumendi ptk 5.1, tabelid 5.1 (read 14 ja 19) ja 5.2 (rida 1.5).

- strateegilise planeerimisdokument on detailplaneering, mille alusel kavandatud tegevus on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga, lähtudes KeHJS § 6 lg 2–4 sätestatust (alus ehk detailsõnastus leitav KeHJS § 33 lg 1 p 3 juurest).
 - **KSH läbiviimine ei ole vajalik, kui detailplaneeringu raames teostatakse ka müralevi modelleerimine, millega kontrollitakse meetmeid ja vajadusel määratakse täiendavad meetmed.** Vt täpsemalt dokumendi ptk 5.1, tabelid 5.1 (read 14 ja 19) ja 5.2 (rida 1.5).

Eeltoodu alusel asub Alkranel OÜ seisukohale, et kohalikul omavalitsusel ei ole vajadust KSH protsessi algatada, kui teostatakse detailplaneeringu raames müralevi modelleerimine. Käesolev dokument on otsustajatele siiski vaid töövahendiks lõplike seisukohtade andmiseks ehk kujundamiseks.

DP-ga seonduvates ja sellele eeldatavalt järgnevates menetlusprotsessides saavad otsustajad jm asjakohased osapooled arvestada ka KSH eelhinnangus esitatud soovitusi (ptk 5.3). Soovituste eiramine ei too, käesoleva dokumendi koostaja hinnangul, endaga kaasa olulise negatiivse mõju ilmnenemise iseeneslikku võimalikkust. Soovitused:

- A. Kaasata naaberkinnistute valdajad DP protsessi juba enne kooskõlastamisi ja avalikustamisi (nt hiljemalt peale müralevi modelleerimise dokumendi valmimist). Sealjuures erilist rõhku panna Paekarjääri kinnistuga vahetult põhjas piirneva elamumaa (77004:001:1290; 77004:001:1300 ja 77004:001:1030) ja ka loodes paikneva majapidamise (7004:001:0015) valdajate kaasamise, ennetamaks inimlike vastuolude tekkimist DP protsessi hilisemates staadiumites.
- B. DP-ga kavandatud pinnas-müravall (põhja-kirde suunal), ajakohastada vajadusel peale müralevi modelleerimise dokumendi valmimist. Samuti sätestada, et edasise vertikaalplaneerimise ja projekteerimise käigus oleks arvestatud vastava valli püsivus (objekti haldusperioodil) tagamisega. Märkus: *Eeldatavasti arvestatakse sellega ka ilma käesoleva soovituseta, kuid siiski otsustati vastav teema ära mainida KSH eelhinnangus.*
- C. Koostöös Roodevälja Terminal OÜ-ga kanda keskkonnaregistrisse OÜ-le kuuluv puurkaev, kust pärineb mh käesoleva DP olme- jm tarbevesi. Teostada võimalusel enne käesoleva DP lõpetamist.

Kirjandus

Esitatud olulisim kirjandusallikate loetelu (arvestades ka varasemas dokumendis esitatud ehk juba teostatud viitamisi nt õigusaktidele jms):

- Alkranel OÜ (2007) Põhja-Kiviõli põlevkivikarjääri kaevandatud kaeveväljale kavandatava Sonda auto-motoraja ja selle keskuse arendamise detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine.
- Alkranel OÜ (2014a) Saue vallas Tuula külas asuvale Moto kinnistule (72704:001:0427) kavandatava motokrossiraja müra modelleerimine.
- Alkranel OÜ (2014b) Valgamaal Helmi-Aakre liivamaardlas asuvates Helmi-Aakre karjäärides kaevandamise õhusaaste modelleerimine.
- Alkranel OÜ (2014c) Viljandimaal Pombre maardlas asuvate Pombre ja Pombre II kruusakarjäärides kaevandamise õhusaaste modelleerimine.
- EELIS Internetikeskkond (<http://loodus.keskkonnainfo.ee/eelis/>), 29.11.2014.
- Euroopa Komisjon (2014) Regionaalpoliitika – Inforegio: E20 Tallinna-Narva maantee renoveerimine (http://ec.europa.eu/regional_policy/projects/stories/details_new.cfm?pay=EE&the=60&sto=2290&lan=5®ion=all&obj=ALL&per=2&defL=ET), 29.11.2014.
- Hendrikson & Ko OÜ (2014) Karksi vallas Sudiste külas Vana-Virite ja Vana-Virite 1 maaüksustele vabaaja motokeskuse rajamise detailplaneering, keskkonnamõju eelhindang.
- Maa-ameti kaardirakendus (<http://geoportaal.maaamet.ee/>), 13.11.2014.
- Maves AS (2010) Keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindamise meetodika täpsustamine.
- Ruumi Grupp OÜ (2014 - 2015) detailplaneeringu töömaterjalid.
- Stratum OÜ (2014) DP protsessi algatamise jaoks vajalikud tööjoonised.